

have forlangt, at Købstadforeningen skulde have drøftet Forslaget i dets Enkeltheder, inden det var blevet forelagt dette høje Ting.

Det ærede Medlem for Vejle Amts 1ste Valgkreds — og for Resten, tror jeg, de fleste af de ærede Medlemmer, der have haft Ordet — talte om de forøgede Udgifter, som Lovforslaget vilde medføre baade for Staten og navnlig for Kommunerne. Det ærede Medlem for Vejle Amts 1ste Valgkreds mente, at det vilde medføre større Udgifter for Kommunerne, end man maaske ved første Øjekast var tilbøjelig til at antage. Ja, det er jo muligt, det tør jeg ikke sige noget bestemt om, men jeg er tilbøjelig til at tro, at den forøgede Udgift ikke vil blive saa stor endda, og i alt Fald vil Udgiften for Bykommunerne blive betydelig mindre, hvis Rigsdagen maatte gaa ind paa Forslaget, som det foreligger, og man altsaa ikke paalægger de folkevalgte Borgmestre eller Byraadsformænd, som jeg har tilladt mig at foreslaa, de skulde hedde, at udføre en større eller mindre Part af Magistratsforretningerne. Den Omstændighed, at de skulde udføre en hel Del af Magistratsforretningerne, vilde nemlig medføre, at de skulde have Medhjælp, og at den Løn, som jeg antager, man vilde finde det rimeligt at give den paagældende, blev større, altsaa at der blev en større Udgift for Kommunen, end naar de kun have det rent kommunale Arbejde, som er forbundet med at være Byraadsformand.

Det er rigtigt nok, at man mange Steder, navnlig i de smaa Byer, nu undgaar at betale Leje af Lokale til en Byraadsformand, fordi man benytter det Lokale, som den paagældende Byfoged eller Herredsfoged har, og af hvilket Staten betaler Lejen. Men det kunde jo være, at man i en Del af de Byer helt kunde undgaa at have et særligt Borgmester- eller Byraadsformandskontor. Jeg mener, at i en hel Del af de mindre Byer vilde baade den paagældende Formand og maaske ogsaa de paagældende Medlemmer finde det mere praktisk, at Formanden, hvad enten det nu er en Købmand eller en Haandværker, eller hvem det maatte være, ligesom vi kende det ude fra Landet, tager imod Folk i sin private Bopæl, fremfor at han skulde sidde og, om jeg saa maa sige, paradere paa et Kontor visse Timer hver Dag for at modtage dem, som maatte komme til ham i en eller anden Anledning. Men enten man gaar ud fra, at Udgifterne vilde blive større eller mindre,

maa det vistnok indrømmes, at Byerne, naar de faa deres egen Administration under deres egne valgte Formænd, maa finde sig i, at de dermed følgende Udgifter komme til at paahvile Kommunekasserne, og i saa Henseende mener jeg, at Forslaget er saa lempeligt overfor Byerne, som man i det hele taget kan forlange det.

Det ærede Medlem fra Helsingør (Christian Rasmussen), som i øvrigt haabede paa, at jeg nu maatte være stærk nok til at gennemføre Forslaget i Lands-tinget, kunde tænke sig enkelte, men ogsaa kun enkelte, af de nuværende Magistratsforretninger henlagte til de af Byraadene valgte Formænd. Jeg er tilbøjelig til at tro, at jeg er enig med det ærede Medlem, og i saa Henseende kan jeg henvise til en Bemærkning i Bemærkningerne til Lovforslaget, idet jeg gaar ud fra, at for saa vidt man maatte finde det heldigt — jeg ved ikke, om jeg skal sige hensynsfuldt — overfor Byraadene eller Kommunerne, at visse af de Forretninger, der nu udføres af de kongevalgte Formænd eller Borgmestre, ikke i deres Egenskab af Byraadsformænd, men som Embedsmand, skulde overgaa til de folkevalgte Byraadsformænd, at saa burde det i Virkeligheden ordnes saaledes, at det er Byraadet som saadant, der faar denne Ret eller disse Hverv og ikke den paagældende Formand qua Formand. Jeg nævner eksempelvis, at i de Byer, hvor der findes af Staten drevne højere Almenskoler — Latinskoler hed de i gamle Dage —, er Borgmesteren født Medlem af Almenskolen's Bestyrelse. Hvis man vilde give de paagældende Byraad en Indflydelse med Hensyn til Styrelsen af disse Almenskoler — og det kan der maaske være en hel Del, som taler for, og jeg skulde ikke være utilbøjelig til at give det ærede Medlem Ret i denne Opfattelse —, saa vilde det være rigtigere og maaske mere i Overensstemmelse med den almindelige Tankegang, at man gav Byraadet Ret til at vælge et saadant Medlem. Men det vil neppe være rigtigt at have en saadan Bestemmelse optagen som den, at Byraadsformanden skulde sidde i Styret for de højere Almenskoler, skønt han maaske helst selv vilde være fri for at have en saadan bestemt Opgave, og man maaske i Byraadet har en eller flere, der udmærket egnede sig til en saadan Stilling, men som man ikke havde fundet egnet til at sætte ind som Byraadsformand. Og saaledes kan der ogsaa nævnes andre Ting, f. Eks. det, at Borgmesteren nu er Medlem af Kirkeinspektionen i